

Motion till riksdagen 2017/18:1806

av **Robert Halef (KD)**

Konfiskering av syriansk egendom i Turkiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera kraftigt via EU, FN och bilateralt för att kyrkor, kloster, kyrkogårdar och annan syriansk egendom, som konfiskerats av den turkiska staten, ska återlämnas till sina rättmätiga ägare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Syrianer, som är en ursprungsbefolkning i Turkiet, har levt i regionen i över 3 000 år. Som jämförelse kan nämnas att turkarna kom till Turkiet för cirka 1 000 år sedan. Den syrianska folkgruppen och andra kristna folkgrupper har marginaliserats i Mellanöstern på grund av sin etniska tillhörighet och kristna tro. Flera folkmord har begåtts mot syrianer och andra kristna folkgrupper och deras egendomar har konfiskerats i syfte att utplåna dem från sina områden.

Syrianer har, med början under 1950-talet, flytt från Turkiet och sökt friheten i Europa. Många flydde till Tyskland, som tog emot dem som gästarbetare. Skälen till flykten var etnisk och religiös diskriminering och förföljelse. Över en halv miljoner syrianer bor idag i Europa, varav mer än 100 000 bor i Sverige.

I Turkiet har syrianernas egendomar konfiskerats av staten och kurdiska klaner. Många syrianer processar nu juridiskt för att bli erkända som rättmätiga ägare till sina hus och marker, men utan framgång. De blir motarbetade av juridisk byråkrati och orättvisa och blir hotade och misshandlade av kurdiska klaner.

År 2008 konfiskerades klostret Mor Gabriels egendom som är en viktig del i syrianernas kulturella och religiösa arv sedan 400-talet. En juridisk process pågår mot turkiska staten, som fortfarande vägrar att återlämna delar av klostrets egendom trots stora politikiska påtryckningar från EU.

I nuläget har ett 50-tal kyrkor, kloster och kyrkogårdar konfiskerats av turkiska staten och har överlämnats till finansministeriet och statens fastighetsverk. I städerna Mardin och Midyat i sydöstra Turkiet har staten konfiskerat syriansk egendom så som kyrkor, kloster, kyrkogårdar och tillhörande egendom. Detta förklaras av staten med att

staden Martin fått status som ”stor stad”. Detta innebär att rätten till ett flertal syrianska helgedomar, som varit registrerade på byråd, nu i stället klassas som statlig egendom. Enligt de turkiska reglerna hamnar dessa nu under kontroll av statens fastighetsverk, Hazine.

I och med konfiskeringen har syrianerna, som tidigare var i majoritet i dessa områden, förlorat nyttjanderätten till sina fleratusenåriga religiösa och kulturhistoriska byggnader och kyrkogårdar. De måste nu be om tillåtelse för gudstjänst, begravning och andra religiösa ceremonier. Framtiden för dessa kulturhistoriska byggnader och för den syrianska folkgruppen är osäker. Risken finns att dessa kulturarv kan omvandlas till moskéer eller säljas vidare som privat egendom. Assimileringspolitiken, som startade under det osmanska rikets sönderfall och som är en del av den turkiska statens politik sedan nationens grundande år 1923, fortsätter i dagens Turkiet. Målet är alltsedan dess att Turkiet ska vara en nation med en religion, ett folk och språk.

Syrianer räknas som en minoritet i Turkiet enligt Lausanne-fördraget 1923, vilket innebär att Turkiet har skyldighet att respektera deras religion och kultur och bevarandet av kulturhistoriska arvet. Det är därför orimligt att de syrianer som bor i Turkiet blir tvungna att be om tillåtelse för att nyttja sin egen egendom och berövas på sitt kulturarv och kommer ej att kunna praktiskt utöva sin religion och att dess egendom konfiskeras av staten. Det mest rimliga vore att turkiska staten omgående återlämnar de konfiskerade egendomarna till deras rättmätiga ägare, vilket lämpligen bör vara de syrianska statligt accepterade stiftelserna i Mardin och Midyat.

Sveriges bör agera kraftigt via EU, FN och bilateralt för att konfiskerade kyrkor, kloster, gravplatser och annan syriansk egendom ska återlämnas till sina rättmätiga ägare.

Robert Halef (KD)